

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora
Institutionen för kulturvetenskaper

1RK20Ä Religionsvetenskap I, för ämneslärare, 30 högskolepoäng
Religious Studies I, for Secondary School Subject Teachers, 30
credits

Huvudområde

Religionsvetenskap

Ämnesgrupp

Religionsvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2023-03-08.

Reviderad 2025-04-23. Revidering av kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med hösttermin 2025.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet + Engelska 6, Samhällskunskap 1b alt. Samhällskunskap
1a1 + 1a2 och Historia 1b alt. Historia 1a1 + 1a2.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- urskilja och redogöra för grundläggande drag i lärarprofessionen i förhållande till ämnesstudier;
- identifiera och formulera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till de

verksamhetsområden utbildningen förbereder för;

- särskilja ett vetenskapligt synsätt på religioner från ett konfessionellt troendeperspektiv och i detta avseende muntligt och skriftligt kunna uppvisa förtrogenhet med ett perspektiv som betonar religioners mångfald och förändring över tid;
- redogöra för grundläggande begrepp, dogmer, ritualer, texter och idéhistoriska trender i historia och nutid inom ett urval av religiösa traditioner;
- identifiera religionsvetenskapliga problem, beskriva några grundläggande religionsvetenskapliga metoder, samt tillämpa grundläggande religionsvetenskaplig terminologi;
- särskilja religioners olika roller på samhälls-, grupp- och individnivå historiskt och i nutid;
- redogöra för några religiösa tendenser i en modern, globaliserad värld.

Delkurs 1, Religionsvetenskap – en introduktion, 6 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- översiktligt redogöra för och jämföra olika sätt att vetenskapligt studera religion och även särskilja ett humanistiskt vetenskapligt synsätt på religioner från ett konfessionellt troendeperspektiv;
- översiktligt redogöra för väsentliga element i fornnordisk religion och annan forntida religion med avseende på myter, ritualer och världsåskådning och relatera dessa till sociala, ekonomiska och kulturella villkor;
- tillämpa enklare bild- och texttolkningsmetoder samt källkritik på religiöst material;
- i praktiska övningar tillämpa ett kritiskt tänkande och ett genusperspektiv på religiösa fenomen och utsagor;
- översiktligt redogöra för och på en grundläggande nivå analysera innehållet i gällande styrdokument för ämnet religionskunskap i grundskolans årskurs 7-9 och på gymnasiet.

Delkurs 2, Religioner i Asien, 6 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- utifrån ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt översiktligt redogöra för grundläggande begrepp, centrala texter, religiösa förgrundsgestalter, dogmer, institutioner och ritualer i historia och nutid inom hinduism, buddhism och Kinas religioner;
- uppvisa en medvetenhet om mångfalden av religiösa uttryck och historisk föränderlighet inom hinduism, buddhism och Kinas religioner i historia och nutid;
- demonstrera förmåga att kritiskt granska, värdera och diskutera kursinnehåll och kurslitteratur utifrån ett genusperspektiv;
- med utgångspunkt i gällande styrdokument, fältstudier och aktuell

religionsdidaktisk forskning diskutera frågor om urval och genomförande i relation till undervisning om religioner i Asien.

Delkurs 3, Judendom och islam, 8 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- utifrån ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt översiktligt redogöra för grundläggande begrepp, centrala texter, religiösa förgrundsgestalter, dogmer, institutioner och ritualer i historia och nutid inom judendom och islam;
- uppvisa en medvetenhet om mångfalden av religiösa uttryck och historisk föränderlighet inom judendom och islam i historia och nutid;
- med utgångspunkt i gällande styrdokument, fältstudier och aktuell religionsdidaktisk forskning diskutera frågor om urval och genomförande i relation till undervisning om judendom och islam.

Delkurs 4, Kristendom, 6 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- utifrån ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt översiktligt redogöra för grundläggande begrepp, centrala texter, religiösa förgrundsgestalter, dogmer, institutioner och ritualer i historia och nutid inom kristendomen;
- uppvisa en medvetenhet om mångfalden av religiösa uttryck och historisk föränderlighet inom kristendomen i historia och nutid;
- med utgångspunkt i gällande styrdokument, fältstudier och aktuell religionsdidaktisk forskning diskutera frågor om urval och genomförande i relation till undervisning om kristendom.

Delkurs 5, Nutida religioner och livsåskådningar, 4 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- översiktligt redogöra för några religionsvetenskapliga teorier kring religioners förutsättningar och roller i en modern, globaliserad värld;
- redogöra för centrala begrepp och företeelser inom nyandliga strömningar;
- genomföra en mindre fältundersökning med didaktisk inriktning samt muntligen presentera dess resultat för andra;
- med utgångspunkt i gällande styrdokument och aktuell religionsdidaktisk forskning diskutera frågor om urval och genomförande i relation till undervisning om religioners förutsättningar i en modern, globaliserad värld.

Innehåll

Religionsvetenskap är ett tvärvetenskapligt ämne där såväl humanistiska som samhällsvetenskapliga perspektiv används.

Delkurs 1, Religionsvetenskap en introduktion, 6 högskolepoäng

I delkursen introduceras grundläggande religionsvetenskapliga begrepp, metoder och teorier och dessa tillämpas på fornnordisk och andra forntida religioner. Det ämnesdidaktiska seminariet på delkursen granskar kritiskt gällande styrdokument och

diskuterar deras betydelse för den praktiska undervisningsverksamheten inom skolämnet religionskunskap. Seminariet innefattar även en kritisk diskussion om ämnets tradition och funktion i skola och samhälle.

Delkurs 2, Religioner i Asien, 6 högskolepoäng

Delkursen ger en översiktlig bild av hinduismens, buddhismens och de kinesiska religionernas ursprung och historiska utveckling fram till idag. Teologiska föreställningar, institutioner och rituella handlingar behandlas. Religiösa traditioner och institutionella förändringar analyseras. Särskild tonvikt läggs vid religionernas mångfald och variation. Under delkursens gång ska studenten genomföra fältstudiebesök på en värdskola. De ämnesdidaktiska seminarierna under delkursen behandlar frågor rörande urval och fokus i undervisningen om religioner i Asien på högstadiet och gymnasiet. Reflektion och diskussion baseras på innehållet i styrdokument, erfarenheter från fältstudier samt aktuell religionsdidaktisk forskning.

Delkurs 3, Judendom och islam, 8 högskolepoäng

Delkursen ger en översiktlig bild av judendomens och islams ursprung och historiska utveckling fram till idag. Teologiska föreställningar, rituella handlingar och institutioner behandlas. Förändringar i religiösa traditioner och institutioner analyseras. Särskild tonvikt läggs vid religionernas mångfald och variation. Under delkursens gång ska studenten genomföra fältstudiebesök på en värdskola. De ämnesdidaktiska seminarierna under delkursen behandlar frågor rörande urval och fokus i undervisningen om judendom och islam på högstadiet och gymnasiet. Reflektion och diskussion baseras här på innehållet i styrdokument, erfarenheter från fältstudier samt aktuell religionsdidaktisk forskning.

Delkurs 4, Kristendom, 6 högskolepoäng

Delkursen ger en översiktlig bild av kristendomens ursprung och historiska utveckling fram till idag. Teologiska föreställningar, rituella handlingar och institutioner behandlas. Förändringar i religiösa traditioner och institutioner analyseras. Särskild tonvikt läggs vid religiös mångfald och variation. Under delkursens gång ska studenten genomföra fältstudiebesök på en värdskola. De ämnesdidaktiska seminarierna under delkursen behandlar frågor rörande urval och fokus i undervisningen om kristendom på gymnasiet, men även på högstadiet. Reflektion och diskussion baseras på innehållet i styrdokument, erfarenheter från fältstudier samt aktuell religionsdidaktisk forskning.

Delkurs 5, Nutida religioner och livsåskådningar, 4 högskolepoäng

Delkursen behandlar villkoren för att formulera religiösa föreställningar, utöva religiösa handlingar och organisera religiösa grupper i det moderna, sekulära samhället. Företeelser som religiös modernism, fundamentalism och olika former av politiserad religion diskuteras. Det nyandliga landskapet i dagens samhälle analyseras och diskuteras mot bakgrund av sekulariseringsteorier. Även moderna ickereligiösa livsåskådningar behandlas. Det ämnesdidaktiska momentet på delkursen behandlar frågor rörande urval och fokus i undervisningen om religioner och ickereligiösa livsåskådningar i en modern, globaliserad värld. Reflektion och diskussion baseras på innehållet i styrdokument, erfarenheter från terminens fältstudier samt aktuell religionsdidaktisk forskning. Till delkursen hör också en muntlig redovisning av en religionsdidaktiskt orienterad fältstudie.

Professionell, ämnesdidaktisk och vetenskaplig progression

Under terminen genomför den studerande didaktiska moment i varje delkurs. De ämnesdidaktiska uppgifterna som den studerande genomför tar sin utgångspunkt i grundläggande ämnesdidaktik. Viss undervisning på campus genomförs med undervisningsmetoder och aktiviteter som används i skolverksamheten för att illustrera hur dessa kan användas med elever.

Lärarperspektivet står i fokus och den studerande får genom uppgifter och i kontakt med skolverksamheten bekanta sig med ämnet så som det beskrivs i skolans styrdokument och omsätta delar av dessa i ämnesdidaktiska uppgifter. Den studerande får en tidig inblick i läraryrkets uppgift och villkor genom exempelvis observationer av verkamma lärares undervisning. Uppgifterna från fältstudiedagar i skolverksamheten dokumenteras, bearbetas och redovisas. I undervisningen ingår muntliga och skriftliga redovisningar vilka avser bidra till förståelse för en lärares kommunikativa kompetens samt för olika uttrycksformers betydelse. I samband med ämnesdidaktiska uppgifter tränas det akademiska skrivandet.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, gruppövningar och studiebesök.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart. För att erhålla betyget Väl godkänd på hela kursen krävs betyget Väl godkänd på provmoment motsvarande 20 högskolepoäng.

Delkurs 1

Provmoment Religionsvetenskap en introduktion (6 hp) examineras genom hemtentamen (U, G, VG).

Delkurs 2

Provmoment Hinduism och buddhism (4.5hp) examineras genom salstentamen (U, G, VG).

Provmoment Kinas religioner (1.5hp) examineras genom salstentamen (U, G, VG).

Delkurs 3

Provmoment judendom (2hp) examineras genom salstentamen (U, G, VG).

Provmoment islam (6hp) examineras genom salstentamen (U, G, VG).

Delkurs 4

Provmoment Kristendomens rötter och den tidiga kyrkan (2hp) examineras genom salstentamen (U, G, VG).

Provmoment Kyrkohistoria och kristna samfund (4hp) examineras genom salstentamen (U, G, VG).

Delkurs 5

Provmoment muntlig redovisning av fältstudie (2hp) (U, G, VG).

Provmoment hemtentamen (2hp) (U, G, VG).

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet. Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:
1RKÄ02 Religionsvetenskap I - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 30 hp

Kurslitteratur och övriga läromedel

Didaktisk litteratur för samtliga delkurser:

Undervisa i religionskunskap: didaktik och metodik för ämneslärare. (Red. Franck, Liljefors Persson & Löfstedt). 224 sid. Senaste upplagan

Religionsdidaktiska artiklar enligt lärares anvisning (ca 100s)

Övrig litteratur och arbetsmaterial för samtliga delkurser:

Moderna gudar. Progressiv religion i vår tid. (Red. Adetorp & Arvidsson). 190 sid. Senaste upplagan.

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna. *Akademiskt läsande och skrivande.* Studentlitteratur. 202s. Senaste upplagan. I urval ca 50s.

Delkurs 1, Religionsvetenskap – en introduktion, 6 högskolepoäng

Arvidsson, Stefan. *Varför religionsvetenskap?: en ämnesintroduktion för nya studenter.* Studentlitteratur. 148s. Senaste upplagan.

Gilhus, Ingvild Sælid & Thomassen, Einar. *Antikens religioner: Mellanösterns och Medelhavsområdets religioner.* Stockholm: Norstedt.(i urval ca 150s). Senaste upplagan.

Steinsland, Gro. *Formnordisk religion.* Natur och kultur. Senaste upplagan. (i urval ca 250s).

Svensson, Jonas & Stefan Arvidsson (red.). *Människor och makter. En introduktion till religionsvetenskap.* Högskolan i Halmstad. 200s. Senaste upplagan.

Urkunder

Länkar till onlinematerial anvisas av lärare.

Artiklar enligt lärares anvisning.

Delkurs 2, Religioner i Asien, 6 högskolepoäng

Jacobsen, Knut. *Buddhism. Kultur, historia, tradition.* Natur & Kultur, 318s. Senaste upplagan.

Jacobsen, Knut. *Hinduismen. Historia, tradition och mångfald.* Natur & Kultur, 393s. Senaste upplagan.

Yao, XinZhong & Yanxia, Zhao. *Chinese Religion – A Contextual Approach.* Bloomsbury publishing, 256s. Senaste upplaga.

Artiklar enligt lärares anvisning.

Urkunder

Länkar till onlinematerial anvisas av lärare.

Delkurs 3, Judendom och islam, 8 högskolepoäng

Groth, Bente. *Judendomen. Kultur, historia, tradition*. Natur & Kultur. Senaste upplagan. I urval ca 300s.

Olsson, Susanne & Simon Sorgenfrei. *Islam: en religionsvetenskaplig introduktion*. 351s. Liber. Senaste upplagan.

Otterbeck, Jonas. *Samtidsislam*. Carlssons. Senaste upplagan. 229s.

Urkunder

Bibel 2000. Bibelkommissionens översättning. Liber (eller annat förlag). Senaste upplagan. På nätet: bibeln.se.

Koranens budskap. M.K Bernströms översättning. Proprius förlag AB. Senaste upplagan. På nätet: www.koranensbudskap.se

Artiklar enligt lärares anvisning.

Delkurs 4, Kristendom, 6 högskolepoäng

Berntson, Martin, Bertil Nilsson, Cecilia Wejryd. *Kyrka i Sverige: introduktion till svensk kyrkohistoria*. Artos. Senaste upplagan. 410s.

Ehrman, Bart D. *Did Jesus Exist? The Historical Argument for Jesus of Nazareth*. HarperCollins. 361 s. Senaste upplagan. I urval, c:a 200s. ELLER Boyarin, Daniel. *The Jewish Gospels: The Story of the Jewish Christ*. The New Press. Senaste upplagan. 200s.

Woodhead, Linda. *Christianity: A very short introduction*. Oxford University Press. Senaste upplagan. 130s.

Urkunder

Bibel 2000. Bibelkommissionens översättning. Liber (eller annat förlag). Senaste upplagan. På nätet: bibeln.se.

Artiklar enligt lärares anvisning.

Delkurs 5, Nutida religioner och livsåskådningar, 4 högskolepoäng

Hammer, Olav. *På spaning efter helheten – New Age en ny folketro?* Wahlström och Widstrand, 389s. Senaste upplagan.

Thurfjell, David, *Det gudlösa folket: de postkristna svenskarna och religionen*, Molin & Sorgenfrei Förlag, Stockholm. Senaste upplagan. 295s.

Urkunder och artiklar enligt lärares anvisning.